

جنگل اولنگ شاهرود

معرفی

جنگل اولنگ در فاصله‌ی ۸۰ کیلومتری شمال شاهرود در امتداد جنگل‌های ابر و قطری قرار دارد. این جنگل از شمال به جنگل‌های استان گلستان، از شرق، غرب و جنوب به ارتفاعات حوضه‌ی آبریز شهرستان شاهرود محدود می‌شود. ارتفاع این اراضی حدود ۳۱۰۰ تا ۳۲۰۰ متر از سطح دریاست و در واقع بر روی یال‌های جداکننده‌ی دو حوضه‌ی آبریز شمالی و جنوبی رشته‌کوه البرز شرقی، در منطقه‌ی خییج شاهرود قرار دارد.

به علت تنوع اقلیمی، پوشش گیاهی منطقه به دو بخش مرتعی و جنگلی قابل تفکیک است. در بخش پوشش مرتعی که در دامنه‌ی جنوبی منطقه‌ی اولنگ گسترش دارند، اغلب گونه‌ها شامل گراس‌های چندساله از جمله استیپا، فستوکا، برموس و اگروپایرون به همراه درمنه، چوبک، کلاه میرحسن و سالویا و... قابل مشاهده است اما در بخش شمالی منطقه‌ی اولنگ که شامل جنگل‌های خزری است و از مهم‌ترین گونه‌های جنگلی منطقه می‌توان در دو بخش درختان و درختچه‌ها به مواردی چون بلوط، ممرز، افرا، شیردار، ولیک، ازگیل، کرکو و ... اشاره کرد. مهم‌ترین گونه‌های جانوری قابل مشاهده در منطقه شامل انواع پستانداران، پرندگان، خزندگان هستند. شرایط جنگلی و امکان پناه گرفتن حیوانات شانس مشاهده‌ی بسیاری از حیوانات را برای گردشگران از میان برده است افراد علاقه‌مند با تمهیدات خاص می‌توانند گونه‌های جانوری آن را مشاهده کنند.

دسترسی

به گزارش خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، منطقه‌ی سمنان، از نظر توپوگرافی نیز بخش زیادی از عرصه به صورت تپه ماهور با شیب متوسط و پستی و بلندی‌های زیادی بوده که در بخش‌های شمالی به آبریز دریای خزر در استان گلستان منتهی می‌شود .

ارتفاع این اراضی حدود ۳۱۰۰ تا ۳۲۰۰ متر از سطح دریاست و در واقع بر روی یال‌های جداکننده‌ی دو حوضه‌ی آبریز شمالی و جنوبی رشته کوه البرز شرقی در منطقه‌ی خیج شاهرود مستقر است .

اکتشاف معادن ذغال سنگ در برخی قسمت‌های جنگل به ایجاد جاده‌ی نسبتاً خوبی منجر شده که علاقه‌مندان و دوستداران طبیعت از آن استقبال کرده‌اند .

اگرچه تخریب‌های ناشی از احداث جاده و بهره‌برداری از معادن ذغال سنگ لطمه‌ی جدی به منطقه وارد کرده اما هوای خنک و مناظر دیدنی و وجود راه مناسب آسفالت، این منطقه را به‌مکانی مناسب برای گردشگری تبدیل کرده است. در ایام تعطیل به‌خصوص از عصر روزهای پنج‌شنبه تا آخرین ساعات روز جمعه، شمار فراوانی از طبیعت‌گردان، که اکثریت آنها از اهالی شاهرود هستند، با نصب چادرهای مسافرتی از چمن‌زارها، چشمه‌ها، جنگل‌های تنک منطقه و هوای مطبوع و دلنشین آن استفاده می‌کنند .

جاده‌ی احداثی امروزه علاوه بر نقش انتقال ذغال سنگ استخراجی از معادن منطقه برای ارتباط بین شهرهای شاهرود و رامیان هم‌چنین برای گردشگران استفاده می‌شود .

بر بالای بلندترین گردنه این منطقه، اداره‌ی راه و ترابری شاهرود ایستگاهی تأسیس کرده که کار حفاظت از راه و باز نگهداشتن آن را در هنگام برف و کولاک به عهده دارد. وجود این ایستگاه به‌عنوان تأسیسات حمایتی، می‌تواند در خدمت توسعه‌ی گردشگری منطقه استفاده شود .

براساس مطالعات هواشناسی، اقلیم منطقه جزء اقلیم‌های نیمه خشک مرطوب و در بخش شمالی اقلیم منطقه مرطوب سرد است. متوسط بارندگی سالانه حدود ۳۵۰ تا ۴۰۰ میلی‌متر و در آبریز شمالی نیز تا ۵۵۰ میلی‌متر برآورد شده است. میزان تبخیر و تعرق واقعی ۷۰۰ میلی‌متر و میانگین درجه‌ی حرارت سالانه نیز ۱۲ درجه سانتی‌گراد برآورد شده است .

آنچه از این اقلیم در برنامه‌ی توسعه‌ی گردشگری منطقه مهم به نظر می‌رسد، تعداد روزهای یخبندان است. به استناد گزارش‌های هواشناسی، تعداد روزهای یخبندان در منطقه ۹۸ روز است. اغلب بارش منطقه در فصل زمستان (به صورت برف و در فصل بهار به‌صورت باران است .

به علت تنوع اقلیمی، پوشش گیاهی منطقه به دو بخش مرتعی و جنگلی قابل تفکیک است. در بخش پوشش مرتعی که در دامنه جنوبی منطقه اولنگ گسترش دارند، اغلب گونه‌ها شامل، گراس‌های چند ساله از جمله استیپا، فستوکا، برموس و اگروپایرون به‌همراه درمنه، چوبک، کلاه میرحسن و سالویا و... قابل مشاهده است اما در بخش شمالی منطقه اولنگ که شامل جنگل‌های خزری است و از مهم‌ترین گونه‌های جنگلی منطقه می‌توان در دو بخش درختان و درختچه‌ها به مواردی چون بلوط، ممرز، افرا، شیردار، ولیک، ازگیل، کرکو و ... اشاره کرد .

مهم‌ترین گونه‌های جانوری قابل مشاهده در منطقه شامل انواع پستانداران، پرندگان، خزندگان هستند. شرایط جنگلی و امکان پناه گرفتن حیوانات شانس مشاهده‌ی بسیاری از حیوانات را برای گردشگران از میان برده است. افراد علاقه‌مند با تمهیدات خاص می‌توانند گونه‌های جانوری آن را مشاهده کنند .

تاریخچه

منطقه اولنگ در حقیقت منطقه‌ای است که بین دو فرهنگ متفاوت واقع شده است. در آبریز جنوبی روستاهای شاهرود و در آبریز شمالی روستاهای رامیان قرار گرفته‌اند. شکل فرهنگی اهالی محدود باقی‌مانده در منطقه‌ی اولنگ با سادگی بیشتری همراه است و هنوز تکلفات شهری را در خود جا نداده است. آثاری از دست بافته‌ها در میان ساکنان گذشته جوزه‌چال دیده می‌شود اما صنایع دستی به شکل پویا و در حال تولید وجود ندارد.

آبشار شیرآباد که در تصویر بالا مشاهده می‌کنید از مناطق پربازدید جنگل می باشد.

ارتفاعات اولنگ بخشی از چشم‌انداز منطقه جنگلی شاهرود است که به علت وجود اقلیم مرطوب و خنک و نزدیکی به شاهرود، برای جلب گردشگران در فصل بهار، تابستان و پاییز قابل برنامه‌ریزی است.

شرایط فعلی گردشگری در منطقه بسیار فقیر است اما به علت چشم‌انداز زیبای منطقه و نیاز گردشگران وجود یک برنامه‌ی اصولی و فراهم کردن زیرساخت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاری در بخش گردشگری ضروریست.

تنوع بخشی به گردشگری در منطقه به همراه برنامه‌هایی از جمله بهره‌گیری و تلفیق مناطق گردشگری مثل مناطق جنگل ابر و قطری از الزامات اساسی توسعه گردشگری است.

از جمله جاذبه‌هایی که در مسیر بازدید این جنگل فرح‌بخش قرار دارد می‌توان به مجموعه تاریخی بسطام اشاره کرد که گنجینه‌ای از تاریخ، فرهنگ و تمدن منطقه شاهوار است. آرامگاه عارف نامی شیخ ابوالحسن خرقانی در

روستای قلعه نو خرقان، آبشار تنگه داستان مجن و نیز موزه‌ی باستان‌شناسی، موزه‌ی حیات وحش و آثار تاریخی شهر شاهرود نظیر مسجد شیخ علی اکبر، مسجد جامع، بازار تاریخی، تکیه‌ی زنجیری، خانه‌ی یغمایی‌ها و... از جمله جاذبه‌های مسیر گردشگری جنگل اولنگ است .

در شهرهای شاهرود و بسطام اماکن اقامتی، پذیرایی و آژانس‌های گردشگری مناسبی وجود دارد که با بهره‌گیری از پرسنل، لیدرهای آموزش دیده و امکانات استاندارد به‌خوبی پذیرای گردشگران هستند .

دسترسی به شاهرود که در ۴۰۰ کیلومتری شرق تهران به مشهد قرار دارد علاوه بر اتوبان، از طریق خطوط ریلی و هوایی نیز امکانپذیر است .